

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Opzet participatie(-plan) project Wieringerhoek

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Algemeen

Rijkswaterstaat verkent de mogelijkheden in het IJsselmeer om deze toekomstbestendig te maken. Daarbij gaat hoogwaardige natuur samen met een krachtige economie.

Het IJsselmeergebied is een door mensen gemaakt watersysteem. IJsselmeer, Markermeer en de randmeren zijn ontstaan door de aanleg van dammen, dijken en inpolderingen in de voormalige Zuiderzee.

Grote waterstaatkundige ingrepen in de vorige eeuw maakten Nederland veilig en welvend. Denk aan de Afsluitdijk en de Deltawerken, vaargeulverruiming, inpolderingen en peilbeheer. Ze brachten bescherming tegen hoogwater, hoofdtransportassen in de rivieren en een strategische voorraad zoetwater voor landbouw, natuur en drinkwaterbereiding.

Het ecosysteem van het IJsselmeergebied is uniek, maar ook kwetsbaar en het staat ernstig onder druk.

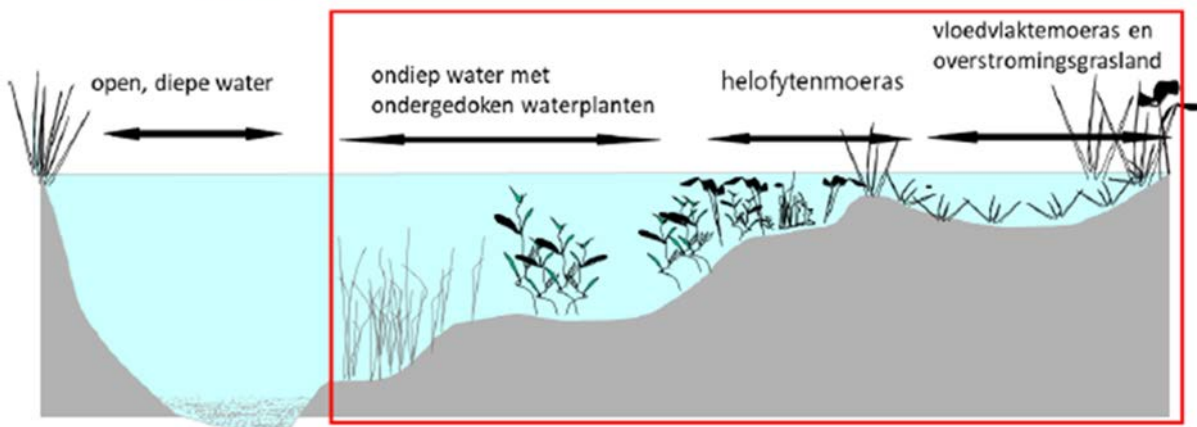
Belangrijkste knelpunten zijn het ontbreken van essentiële leefgebieden van voldoende kwaliteit en omvang en het ontbreken van voldoende verbindingen tussen de leefgebieden. Hierdoor kunnen verschillende soorten die van groot belang zijn voor een goed functionerend ecosysteem hun levenscyclus niet voltooien. Het ecosysteem kan de extra belasting door klimaatverandering en nieuwe ontwikkelingen in het gebruik niet veerkrachtig opvangen, omdat het al kwetsbaar is.

Doel project

Het hoofddoel van de Verkenning Wieringerhoek is het deltakarakter van de verbinding tussen het IJsselmeer en de Waddenzee te versterken door 'natuurlijke overgangen' te maken: van nat naar droog en van zout naar zoet. Het ecologische hoofddoel heeft twee subdoelen:

1. Het verbeteren van de connectiviteit voor vis;
2. Het creëren van diverse leefgebieden voor vissen en vogels.

Afbeelding 3.13 Schematische weergave van de verlandingsgradiënt van open water naar vloedmoeras. De rood omkaderde habitats ontbreken vrijwel geheel in de Wieringerhoek

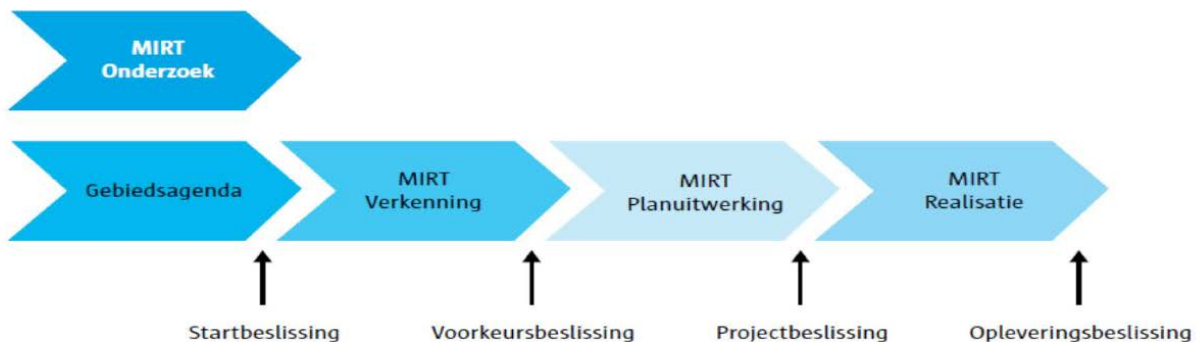
Wieringerhoek kent daarnaast een belangrijk nevendoeel: namelijk een bijdrage leveren aan de bescherming van de zoetwatervoorraad in het IJsselmeer door de zoutindringing te verminderen. Dit is belangrijk voor drinkwater en voor de land- en tuinbouw. Het project maakt inrichtingsmaatregelen die zorgen dat zoutwater wordt vastgehouden binnen de zoet-zout overgang die, ten behoeve van ecologie, gerealiseerd wordt en dat daarmee de zoutindringing in het verdere IJsselmeer tegengegaan wordt.

Bevoegd gezag

De ministers van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) zijn het bevoegd gezag en beslissen over (de uitvoering van) het project.

Formele processtappen

Bij het uitwerken van het project wordt de zogenoemde MIRT-systematiek gehanteerd (het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). De essentie hiervan is dat via transparante keuzes toewerken naar een uitvoerbaar project. In de onderstaande figuur is dit schematisch aangegeven.

De minister van IenW heeft in november 2019 als eerste stap een Startbeslissing genomen. Dit houdt in dat het project Wieringerhoek de zogenoemde Verkenningfase in gaat.

In de Verkenningfase wordt het project verder onderzocht en uitgewerkt. De nodige kennis en inzichten worden verzameld over de aard van de opgave, de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen en de mogelijke oplossingen voor die opgave.

De Startbeslissing laat zien waarom het project nuttig en noodzakelijk is en wat er nodig is om binnen ongeveer één à twee jaar zover te zijn dat de ministers van IenW en LNV de zogenoemde Voorkeursbeslissing kunnen nemen.

De Voorkeursbeslissing bestaat uit een goed onderbouwde keuze voor de beste oplossing, de juridische route voor het vervolgtraject en de financieringswijze. Daarmee wordt de Verkenningfase in 2021 afgerond. Bij een positief besluit wordt in de fase erna de beste oplossing verder uitgewerkt in de MIRT Planuitwerkingsfase. Na de Projectbeslissing wordt het project uitgevoerd.

In de Verkenningfase wordt samengewerkt met andere partijen. Zij adviseren de ministers over het Voorkeursalternatief en streven daarbij naar een eenduidig advies. Om tot dit advies te komen wordt in april 2020 een Intentieverklaring afgesloten waarin de samenwerking wordt bevestigd. Het bevoegd gezag (de ministers van IenW en LNV) beslist uiteindelijk over het Voorkeursalternatief.

Milieueffectrapportage

We hebben ervoor gekozen tijdens de Verkenningfase vrijwillig een milieueffectrapportage uit te voeren. Voor vier onderzoeksalternatieven wordt in kaart gebracht welke gevolgen deze hebben voor bijvoorbeeld natuur, bodem, water, landschap en cultuurhistorie. De resultaten van dit onderzoek worden gebundeld in een milieueffectrapport (MER). Het MER zorgt ervoor dat het milieubelang volwaardig kan meewegen wanneer de Voorkeursbeslissing wordt genomen.

De milieueffectrapportage start met een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). In de NRD wordt aangegeven welke alternatieven en welke effecten op het milieu we gaan onderzoeken en hoe gedetailleerd.

Participatiemogelijkheden

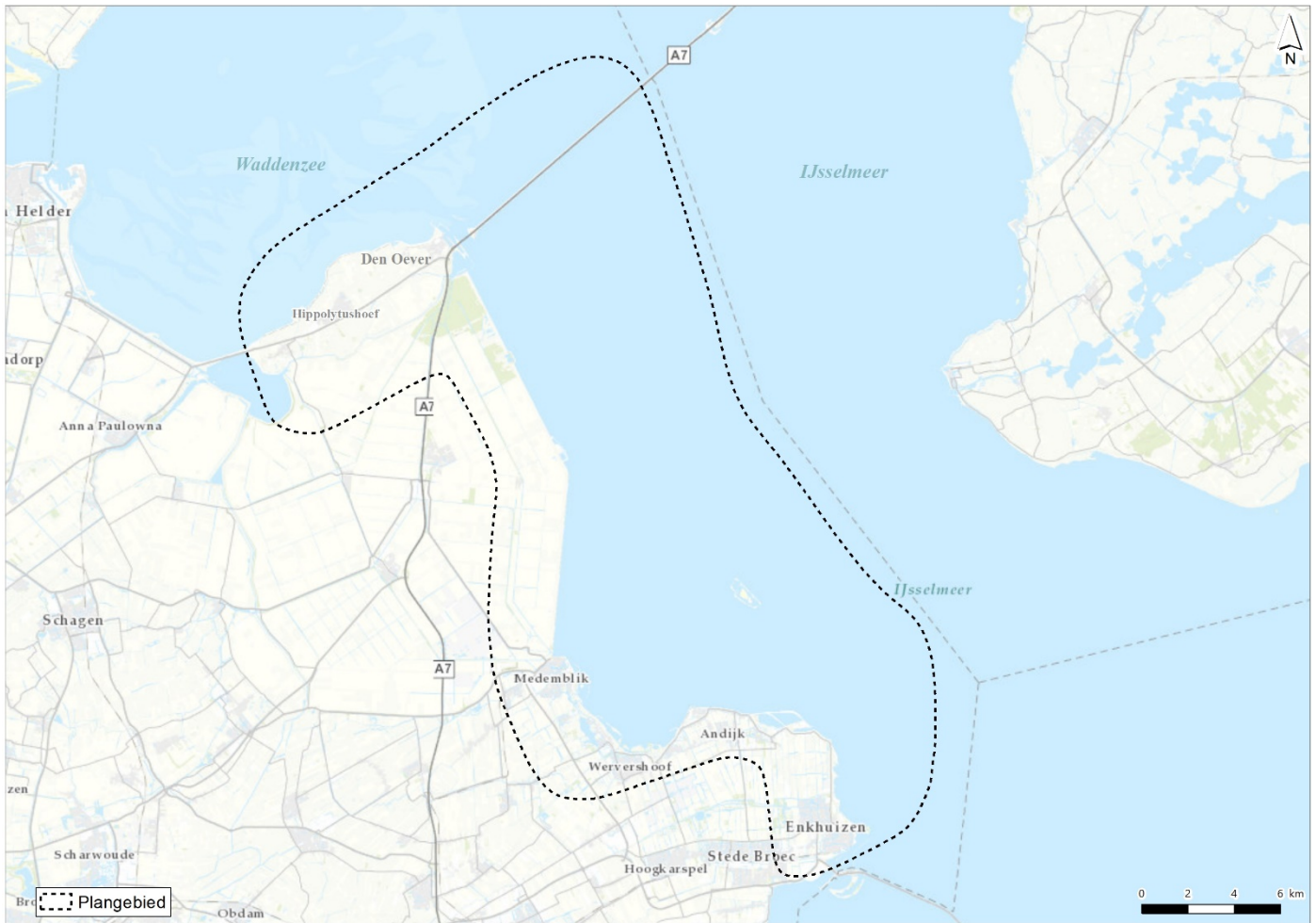
- Ontwerpatelier. Dit is een ontwerpessie met oa. vertegenwoordigers van de samenwerkende partijen, andere overheden en overkoepelende belangenorganisaties, waarbij vanuit de vier onderzoeksalternatieven een eindbeeld ontstaat voor het IJsselmeer (Noord-Hollandse IJsselmeerkust) en waaruit het Voorkeursalternatief wordt samengesteld.

- Klankbordgroep Wieringerhoek. In de klankbordgroep Wieringerhoek zitten vertegenwoordigers van georganiseerde bewonersgroepen en belangenpartijen (stichtingen en verenigingen). Doel van de klankbordgroep Wieringerhoek is informatie uitwisselen en reacties ophalen. Het is mogelijk om op individuele basis hieraan deel te nemen. Als u wilt meedoen aan deze klankbordgroep dan kunt u een mail sturen naar wieringerhoek@rws.nl.
- Dorpsateliers. Dorpsateliers tbv. Kustvisie Noord Hollandse IJsselmeerkust. De Kustvisie is een ontwikkeling van de provincie Noord Holland en de gemeentes Enkhuizen, Medemblik en Hollands Kroon. Het is van belang de raakvlakken tussen Kustvisie en Wieringerhoek te beheren en de belangen van Wieringerhoek in het traject van de Kustvisie naar voren te brengen. Door aan te sluiten bij de dorpsateliers, die georganiseerd worden in het kader van de Kustvisie, wordt ook geborgd dat ideeën van burgers voor Wieringerhoek kunnen worden ingebracht. Indien de dorpsateliers gehouden worden voor september 2020 dan kunnen opgehaalde ideeën en voorstellen voor extra oplossingen nog worden meegenomen bij het opstellen van het Voorkeursalternatief.
- Indien er geen dorpsatelier worden gehouden dan worden er informatieavonden om de 4 onderzoeksalternatieven te bespreken georganiseerd. U wordt dan tijdig geïnformeerd via lokale bladen en via de website www.rijkswaterstaat.nl/wieringerhoek .
- Website. Op de website www.rijkswaterstaat.nl/wieringerhoek staat alle informatie over het project. Deze website wordt actueel gehouden. Als u vragen heeft dan kunt u op deze site ook een reactie achterlaten.
- Persoonlijke gesprekken. Als het nodig is, worden bezoeken gebracht aan mensen die direct belanghebbend zijn of die over hun zienswijze een persoonlijk gesprek wensen. Dat kan bij iemand thuis of op een andere wenselijke locatie. Als u een persoonlijk gesprek wilt dan kunt u een mail sturen naar wieringerhoek@rws.nl.
- Mail. Tot slot is er de mogelijkheid om per mail contact te zoeken met het project. Dat kan door te mailen naar wieringerhoek@rws.nl.

Oplossingsrichtingen en kansen

Ziet u concrete oplossingsrichtingen of kansen voor het project dan zijn wij daar zeer in geïnteresseerd. U kunt uw ideeën aan ons kenbaar maken door een zienswijze in te dienen waarin u de oplossingsrichting en kans beschrijft. Wilt u oplossingsrichtingen of kansen aan ons meegeven dan is het van belang dat deze passen binnen de kaders zoals deze beschreven staan in de Startbeslissing en NRD. Dit houdt o.a. in dat uw ideeën:

- Bij dienen te dragen aan de geformuleerde projectdoelen:
Het deltakarakter van de verbinding tussen het IJsselmeer en de Waddenzee te versterken door ‘natuurlijke overgangen’ te maken: van nat naar droog en van zout naar zoet. Het ecologische hoofddoel heeft twee subdoelen: (1) het verbeteren van de connectiviteit voor vis; (2) het creëren van diverse leefgebieden voor vissen en vogels. Wieringerhoek kent daarnaast een belangrijk neven doel: een bijdrage leveren aan de bescherming van de zoetwatervoorraad in het IJsselmeer.
- Een relatie hebben met het plangebied.
Het plangebied beslaat de Noord-Hollandse IJsselmeerkust tussen Den Oever en Enkhuizen en een gedeelte Waddenzee en Amstelmeer. De onderstaande kaart geeft het plangebied weer.

- met de volgende randvoorwaarden
  - Rekening houden Zoetwaterfunctie van het IJsselmeergebied blijft behouden
  - Maatregelen voldoen aan de vigerende wet- en regelgeving betreffende waterkwaliteit en natuur
  - We opereren binnen het huidige peilbesluit
  - Afvoercapaciteit mag niet negatief beïnvloed worden
  - Dijken blijven waar ze zijn (waterveiligheid)
  - Schootsveld defensie wordt gerespecteerd
  - Hoofdvaarroutes blijven gehandhaafd

We kunnen niet op voorhand aangeven of uw idee ook echt zal worden uitgewerkt. Wel kunnen we zeggen dat we serieus kijken naar de aangedragen ideeën. De beslissing of een idee wordt uitgewerkt (kansrijk is), wordt genomen door het projectteam, namens de ministers en wordt natuurlijk ook afgezet tegen andere ideeën en oplossingen. U wordt geïnformeerd over of uw idee wordt uitgewerkt of niet en waarom. Als u een idee aandraagt dan kunt u ons vragen om advies/beoordeling door een onafhankelijk deskundige.

Nadat alle ideeën en oplossingsrichtingen bij de tervisielegging van de Startbeslissing en NRD zijn geïnventariseerd en beoordeeld, worden de vier onderzoeksalternatieven in de milieueffectrapportage (MER) uitgewerkt. Bij het ter inzage gaan van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) kunt u op die vier onderzoeksalternatieven uw input leveren.

Nadat de vier onderzoeksalternatieven zijn uitgewerkt, wordt een eindbeeld geformuleerd en wordt vervolgens een voorkeursalternatief opgesteld. Bij het ter inzage gaan van dat concept-voorkeursalternatief kunt u ook nog uw input geven.

Wat	Ideeën en oplossingen aandraagen	Wanneer
-----	----------------------------------	---------

Startbeslissing, Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en opzet	Binnen/M.b.t. geformuleerde alternatieven	31 maart – 12 mei 2020
Ontwerp Voorkeursalternatief	Binnen kader voorkeursalternatief	Naar verwachting eerste helft 2021

Meer informatie

Heeft u inhoudelijke vragen over dit project of de opzet participatie dan kunt u bellen met de informatielijn van Rijkswaterstaat, telefoon 0800 8002 (gratis). Bereikbaar op maandag tot en met vrijdag van 07.00 uur tot 20.00 uur, weekend en feestdagen van 10.00 uur tot 18.30 uur. U kunt ook een mail sturen naar wieringerhoek@rws.nl.

Heeft u vragen over de zienswijzeprocedure dan kunt u bellen met de directie Participatie, telefoon 070-456 8999.